

NÄDALA NÄGU | Andrus Kivirähk: Estonia laienemine

Kas kurjavaimu Pearu on jälle tammi ette ehitanud ja paisutab vett?

Karjapoiss tuleb suure jooksupäeva.

„Peremees, peremees! Tule ruttu! Seal kraavis...”

„Mis on kraavis?” küsib Andres ja jätab sedamaid kündmise pooleli. „Kas kurjavaimu Pearu on jälle tammi ette ehitanud ja paisutab vett?”

„Ei... Seal hoopis... Väga imelik.... Tead, peremees, tule ja vaata parem ise!”

Andres kõnnib koos karjapoissiga kraavi juurde. Tammi seal tõesti pole, aga midagi on korrast ära küll. Kraav on siit-sealt sisse varisenud ja selle ümbrus on koledasti üles songitud, nagu oleks kaks vaenuväge lahingut löönud või aastalaata peetud. Sauna-Madis seisab keset seda segadust, toetub labidale ja topib piipu. Kas kurjavaimu Pearu on jälle tammi ette ehitanud ja paisutab vett?

„Mis siin juhtus?” küsib Andres.

„Estonia,” vastab Madis napilt.

„Mis Estonia?”

„Estonia teater, noh. See tahab viimasel ajal kangesti laienenda. Oli otsapidi juba kraavis. Ma siis hakkasin labidaga vehkima, et: kõss ja kõss! Siis tõmbas tagasi.”

„Mis nali see on?” imestab Andres.

„Ei ole see miski nali, päris tõsine asi,” räägib Madis. „Ega see kraav siin pole ainus koht. Paar päeva tagasi oli ta laienenud minu eide süngi. Ma tulen põllult ja vaatan – püha issand jumal! Hakkasin karjuma, võtsin pükstelt rihma maha – noh, siis läks minema. Aga eidele andsin ikkagi kere peale. Ta palus küll, et kallid vanamees, mis sa mind udjad, mis mina võin parata, ikkagi Estonia! Et: mis mina, vaene saunanaine, saan teha, kui Estonia laieneb. Aga mina pärisin, et miks ta just sinu süngi peab laienema? Ämmasoolet või Hundipallu ta ju ei laiene. Eks sa ikka ise liiga lahke anniga oled! Ja andsin paar sirakat pandlaga. Sestsaadik on plats puhas olnud.”

„Aga nüüd laienes minu kraavi,” ütleb Andres.

„Nojah, nüüd laienes kraavi. Pole viga, peremees, küll ma silun siin kõik ära.”

Õhtul koju jõudes näeb Andres kohe, et Krõõt on nutnud.

epl.delfi.ee

Estonia teater
Teater

„Mis viga?“ küsib ta naiselt rahutult.

„Loomadest on kahju,“ vastab too. „Isegi on neil laudas kitsas, ja siis see Estonia ka veel täna laienes sinna... Ammusid nii haledalt...“

Isegi on neil laudas kitsas, ja siis see Estonia ka veel täna laienes sinna... Ammusid nii haledalt...

„On ta siis ikka veel seal?“ küsib Andres ja kahmab kirve pihku.

„Ei, kui ma karjuma hakkasin, siis läks ära. Andres, ehk peaks loomadele uue, suurema lauda ehitama? Ta ehk laieneb jälle? Lehmadel on paha sedasi, nad vaatasid mulle täna nii kurvalt otsa. Pole ruumi isegi sabaga vehkida. Minu vanas kodus polnud kunagi midagi niisugust. Miks sa just selle koha pidid ostma?“

„Ega ma siis ette ei teadnud, et Estonia hakkab sedasi... Ja pole sellel Vargamäel häda midagi. Uut lauda ehitada me praegu küll ei saa, tööd on isegi palju. Tuleb lihtsalt peale passida. Las sulane Juss jääb sulle tarre abiks, kui mingi laienemine jälle pihta hakkab, siis võtab malaka.“

„Kaua me sedasi jaksame,“ ohkab Krõõt.

„Peab jaksama,“ vastab Andres. „Tõe ja õiguse nimel!“

Krõõt naeratab nukralt, aga järgmisel hetkel karjatab:

„Andres, vaata, nüüd ta laieneb rukkisse!“

„No pagan!“ vannub Mäe peremees, võtab maast kivi ja virutab selle rukkipõllu poole. „Kas sa saad!“

Estonia laienemine

Andrus Kivirähk